Dosarul nr. 2a-3085/25 (2-24028497-02-2a-29082025)

D E C I Z I E

2 decembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții de Apel Centru

În componența:

Președintelui de complet, judecătorul Dimitriu Serghei

Judecătorilor Badan-Melnic Eleonora și Gîrleanu Violeta

Grefierului Antoci Ana-Maria

a examinat în ședință publică apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și executorul judecătoresc Iacob Miron împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 iunie 2024, în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depuse de Grecu Ion către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral și

a c o n s t a t a t:

1. În data de 12 martie 2024 Grecu Ion a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Executorul judecătoresc Iacob Miron, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.
2. Prin cererea de chemare în judecată Grecu Ion a solicitat următoarele:
   - constatarea încălcării dreptului reclamantului Grecu Ion la executarea în termen rezonabil a documentului executoriu emis de către Judecătoria Orhei, sediul Central nr.3CA-4/2018 din 21 septembrie 2018;
   - încasarea din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul Grecu Ion a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei.
3. În susținerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 septembrie 2018, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2019, Primăria mun. Orhei a fost obligată să stabilească hotarele

fixe ale bunului imobil cu numărul cadastral *****, amplasat în orașul Orhei, strada ***** 24.

4. Reclamantul a arătat că, deși pe 8 octombrie 2019 a fost intentată procedura de executare, documentul executoriu nu a fost executat integral până în prezent.
5. Totodată, reclamantul a susținut că în cadrul executării, au fost întreprinse doar măsuri parțiale, fiind întocmite acte privind stabilirea hotarelor generale și a hotarelor fixe, însă prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 9 martie 2020, s-a constatat că documentul executoriu fusese executat doar parțial, întrucât nu s-au prezentat toți vecinii cu care acesta avea hotare comune. În continuare, deși au fost expediate demersuri către Primăria Orhei și către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice", problema executării depline nu a fost soluționată.
6. De asemenea, reclamantul a invocat că în procesul executării, pe 19 octombrie 2020, a fost întocmit un act de constatare coordonat cu proprietarii terenurilor adiacente, însă unul dintre titularii dreptului asupra terenului vecin a refuzat să semneze actul respectiv. Potrivit răspunsului primit de la autoritatea cadastrală pe 12 martie 2021, în lipsa semnăturii proprietarului terenului adiacent, segmentul de hotar urma să fie considerat hotar general, împrejurare care, în viziunea reclamantului, a împiedicat executarea integrală a hotărârii judecătorești.
7. În aceste condiții, reclamantul a susținut că neexecutarea documentului executoriu pentru o perioadă îndelungată, începând cu anul 2019, depășește termenul rezonabil, iar autoritățile statului nu au întreprins măsuri eficiente pentru asigurarea executării hotărârii judecătorești. Acesta a considerat că o asemenea situație i-a încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și i-a cauzat un prejudiciu moral, evaluat la suma de 100000 lei.
8. În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 1 alin. (1) și (2), art. 2 alin. (1), (2) și (6), precum și art. 5 alin. (1) din Legea nr. 87/2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 70 alin. (1) și (2) din Codul de executare și art. 2036 alin. (1) și (2) din Codul civil.
9. În susținerea pretențiilor sale, reclamantul a făcut trimitere și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, invocând cauzele *Ruianu contra României*, *Burdov contra*

Rusiei, *Luntre şi alţii contra Moldovei*, *Vermeire contra Belgiei, Frydlender contra Franţei*, *Prince şi Lowe contra Regatului Uni*t, *Deservire Societate cu Răspundere Limitată contra Moldovei*, *Mazepa contra Moldovei*, *Holomiov contra Moldovei* și *Ernestina Zullo contra Italiei*.

10. *Ulterior, reclamantul a depus explicații suplimentare* (fila dosarului 243 – 245 din vol. I) prin care a arătat că în cadrul procedurii de executare pornite pe 8 octombrie 2019 au avut loc mai multe ieșiri în teren pentru identificarea și stabilirea hotarelor bunului imobil situat în mun. Orhei, strada ***** 24 și anume pe 25 octombrie 2019, pe 22 noiembrie 2019, pe 19 octombrie 2020 și pe 9 octombrie 2023.
11. Acesta a menționat că, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 9 martie 2020, s-a constatat executarea doar parțială a documentului executoriu, deoarece dintre vecinii cu care avea hotare comune s-a prezentat și a semnat doar Lelic Maria.
12. Totodată, reclamantul a susținut că unul dintre proprietarii terenului adiacent, Bantea-Perciun Liliana, a refuzat să semneze actele întocmite în cadrul ieșirii în teren din 19 octombrie 2020, iar segmentul de hotar dintre imobilele de pe strada ***** 24 și strada ***** 26 a rămas hotar general.
13. De asemenea, acesta a arătat că pentru neexecutarea hotărârii judecătorești au fost întocmite procese-verbale contravenționale în privința viceprimarului Cristina Cojocari și a primarului Pavel Verejanu, menționând și că a formulat mai multe cereri către executorul judecătoresc, la care susține că nu a primit răspuns.
14. În continuare, reclamantul a relatat că în ședința din 2 februarie 2024 au fost discutate măsurile necesare pentru executarea hotărârii, iar Administrația Publică Locală a prezentat dosarul tehnic al imobilului situat pe strada ***** 26, din care, în opinia sa, rezulta existența unei diferențe între suprafața înscrisă în registru și suprafața de fapt. Acesta a mai specificat că pe 4 aprilie 2024 a fost informat despre efectuarea măsurărilor cadastrale planificate pentru 12 aprilie 2024 și că în aceeași zi a depus o cerere de amânare a acestora pe un termen nedeterminat.
15. Reclamantul a susținut că, în pofida cererii sale de amânare, pe 12 aprilie 2024 au fost efectuate lucrări cadastrale în lipsa sa, fapt pe care l-a calificat drept o încălcare a procedurii prevăzute de Ordinul nr. 70 din 4 august 2017.

16. Totodată, acesta a contestat participarea și semnarea actelor de către Bantea-Perciun Liliana, invocând că aceasta nu s-ar învecina juridic cu proprietatea sa.
17. În esență, prin explicațiile suplimentare depuse, reclamantul a reiterat că executarea nu a fost realizată în mod corespunzător și a solicitat anularea lucrărilor cadastrale efectuate pe 12 aprilie 2024.
18. *Prin referința depusă,* Ministerul Justiției a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată și a susținut, în esență, că în cauză nu este dovedită încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. În acest sens, a precizat că examinarea pretențiilor întemeiate pe Legea nr. 87/2011 urmează să fie realizată prin prisma legislației naționale, a Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, cu luarea în considerare a particularităților specifice acestor litigii, inclusiv a obiectului probațiunii, a sarcinii probei, a calității debitorului executării și a criteriilor de apreciere a termenului rezonabil.
19. Ministerul Justiției a menționat că aprecierea duratei rezonabile a executării trebuie făcută în funcție de complexitatea cauzei, comportamentul părților, inclusiv al autorităților implicate, precum și de miza litigiului pentru reclamant. Potrivit poziției exprimate, cauza prezenta o anumită complexitate, întrucât executarea hotărârii judecătorești presupunea stabilirea hotarelor fixe ale unui teren, cu implicarea autorității publice locale, a organelor cadastrale și a proprietarilor terenurilor adiacente, dintre care unul a refuzat să semneze actele necesare.
20. În continuare, Ministerul Justiției a invocat că, potrivit raportului prezentat de executorul judecătoresc, conduita autorității responsabile de executare a fost una conformă cu legea și nu relevă lipsă de diligență. Astfel, pe 8 octombrie 2019 a fost dispusă intentarea procedurii de executare în temeiul documentului executoriu nr. 3CA-4/2018 din 21 septembrie 2018, emis de Judecătoria Orhei, sediul Central privind obligarea Primăriei mun. Orhei să stabilească hotarele fixe ale bunului imobil cu numărul cadastral *****. Documentul executoriu a fost executat parțial pe 25 octombrie 2019 prin procesul-verbal privind stabilirea hotarelor generale, iar pe 22 noiembrie 2019 a fost întocmit procesul-verbal referitor la stabilirea hotarelor fixe. Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul

Central din 9 martie 2020, s-a constatat că executarea fusese doar parțială, deoarece dintre vecinii cu care creditorul avea hotare comune s-a prezentat doar Lelic Maria.

21. Potrivit referinței, pe 7 iulie 2020 încheierea din 9 martie 2020 a fost expediată Primăriei mun. Orhei pentru informare și executare, cu solicitarea repetată de a efectua înscrierile necesare privind stabilirea hotarelor fixe ale imobilului. Totodată, Primăria mun. Orhei ar fi comunicat că titlul executoriu fusese executat integral și că reclamantul se putea adresa Instituției Publice „Agenția Servicii Publice", Serviciul cadastral teritorial Orhei, pentru operarea modificărilor necesare.
22. Pe 21 iulie 2020 executorul judecătoresc a solicitat explicații de la Serviciul cadastral teritorial Orhei cu privire la regulile cadastrale aplicabile în cazul stabilirii hotarelor fixe. Din nota informativă eliberată a rezultat că, potrivit art. 56 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, înregistrarea dreptului în cazul stabilirii hotarelor fixe este condiționată de coordonarea actului de stabilire a hotarelor sau a actului de constatare pe teren cu toți proprietarii terenurilor adiacente.
23. În rezultatul executării silite, pe 19 octombrie 2020 a fost întocmit un act de constatare coordonat cu proprietarii terenurilor adiacente, însă titularul dreptului asupra terenului cu numărul cadastral 6401311.053, Bantea-Perciun Liliana, a refuzat să semneze actul. În aceste condiții, executorul judecătoresc a solicitat informații suplimentare de la Departamentul Cadastru al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice" pentru a clarifica dacă Primăria mun. Orhei putea semna în locul persoanei respective sau dacă exista o altă soluție. Prin comunicatul informativ primit pe 12 martie 2021, s-a răspuns că în cazul în care proprietarul terenului adiacent nu semnează actele, segmentul respectiv de hotar se consideră general.
24. Pe 25 mai 2021, printr-o nouă încheiere, a fost stabilită repetat executarea silită a documentului executoriu, însă aceasta nu s-a realizat, întrucât terța persoană nu a recepționat corespondența. Pe 16 august 2021 executorul judecătoresc a expediat Primăriei orașului Orhei propunerea de a se adresa instanței de judecată pentru explicarea dispozitivului hotărârii privind stabilirea hotarelor fixe în situația în care terța persoană refuza categoric să semneze actul de constatare. Prin încheierea din 21 octombrie 2021, Judecătoria Orhei, sediul Central a respins cererea Primăriei mun. Orhei cu privire la explicarea hotărârii judecătorești.

25. Prin încheierea din 3 decembrie 2021, a fost stabilită repetat executarea silită pentru ziua de 23 decembrie 2021. În acea perioadă, Primăria mun. Orhei a solicitat prelungirea termenului pentru soluționarea litigiului apărut privind actualizarea hotarelor terenului ce aparținea Bantea-Perciun Liliana, iar pe 25 ianuarie 2022 a cerut din nou prelungirea termenului până la 10 februarie 2022. Cererea de amânare a fost admisă, cu obligarea de a prezenta rezultatul acțiunilor întreprinse, însă un asemenea răspuns nu a fost prezentat de către debitor, potrivit Ministerului Justiției.
26. Ca urmare a neexecutării în continuare a documentului executoriu, Ministerul Justiției a relatat că pe 24 februarie 2022 au fost întocmite procese-verbale de atragere la răspundere contravențională în privința Primăriei mun. Orhei și a viceprimarului Cojocari Cristina. Pe 28 februarie 2022 Departamentul Cadastru a comunicat că nu au fost depuse cereri privind efectuarea lucrărilor în privința bunului imobil vizat, iar pe 7 martie 2022 executorul judecătoresc a solicitat Primăriei mun. Orhei informații despre toate acțiunile ce urmau a fi întreprinse pentru executarea documentului executoriu, inclusiv copia cererii prealabile privind obligarea lui Bantea-Perciun Liliana de a executa procedura de actualizare a hotarelor bunului imobil.
27. În același sens, Ministerul Justiției a arătat că pe 26 aprilie 2022 a fost expediată Primăriei mun. Orhei copia procesului-verbal contravențional, iar ulterior executorul judecătoresc a întreprins acțiuni și față de primarul mun. Orhei, Pavel Verejanu. Astfel, pe 18 iulie 2022 acesta a fost citat pentru a se prezenta la biroul executorului judecătoresc, însă prezentarea a fost amânată la cererea avocatului. Pe 11 august 2022 Primăria mun. Orhei a comunicat actualizarea hotarelor terenului situat pe strada ***** 26. La citația repetată din 12 septembrie 2022, primarul nu s-a prezentat și nici nu și-a justificat lipsa, motiv pentru care, pe 19 septembrie 2022 au fost întocmite noi procese-verbale contravenționale în privința primarului și viceprimarului.
28. Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 decembrie 2022, viceprimarul Cojocari Cristina a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin. (2) din Codul contravențional și sancționată cu amendă. De asemenea, prin hotărârea din 7 aprilie 2023, primarul Pavel Verejanu a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 319 alin. (1) din Codul contravențional și sancționat cu amendă. Totodată, au fost expediate creditorului diferite informații și acte

procedurale prin poșta electronică, inclusiv recursul motivat formulat de viceprimar împotriva hotărârii contravenționale.

29. Executorul judecătoresc a continuat măsurile de executare și în anul 2023. Astfel, prin încheierea din 19 septembrie 2023, a fost stabilită repetat executarea silită pentru 9 octombrie 2023. Pe 31 octombrie 2023 Primăria mun. Orhei a solicitat încetarea procedurii de executare, iar pe 2 noiembrie 2023 viceprimarul a fost citat pentru a se prezenta obligatoriu la biroul executorului judecătoresc. În data de 10 noiembrie 2023 reprezentantul viceprimarului a solicitat amânarea prezentării, iar următoarea ședință a fost fixată pentru 15 noiembrie 2023. În cadrul acelei ședințe executorul judecătoresc a solicitat viceprimarului să prezinte informații de la Instituția Publică „Agenția Servicii Publice", Departamentul Cadastru, referitoare la planul cadastral și la acțiunile întreprinse pentru înmânarea actelor terței persoane Bantea-Perciun Liliana.
30. Potrivit Ministerului Justiției, prin citația din 15 ianuarie 2024, părțile procedurii de executare au fost convocate pentru ziua de 2 februarie 2024 în vederea stabilirii posibilității executării documentului executoriu. Primăria mun. Orhei a confirmat participarea, iar pe 2 februarie 2024 executorul judecătoresc a întocmit proces-verbal de petrecere a ședinței și constatare a modalităților de executare. Prin acel proces-verbal s-a solicitat viceprimarului, în termen de 10 zile, să prezinte rezultatele măsurilor întreprinse pentru executare, inclusiv înștiințarea și înmânarea actelor către Bantea-Perciun Liliana, informarea acesteia despre consecințele neparticipării și prezentarea de către părți a pozițiilor scrise și motivate, însoțite de probe.
31. În referință s-a consemnat că pe 14 februarie 2024 Primăria mun. Orhei a expediat actele confirmative ale acțiunilor întreprinse, iar pe 19 februarie 2024 a remis copia solicitării adresate lui Bantea-Perciun Liliana, prin care aceasta era notificată repetat că până pe 23 februarie 2024 urma să fie efectuată actualizarea hotarelor terenului de pe strada ***** 26. Pe 29 februarie 2024 au fost expediate actele care confirmau ieșirea la fața locului din 22 februarie 2024, ocazie cu care mama proprietarei, Perciun Claudia, ar fi fost informată despre necesitatea executării documentului executoriu, iar aceasta ar fi comunicat că fiica sa urma să se prezinte la Primărie pentru discuții.
32. De asemenea, Ministerul Justiției a arătat că pe 3 aprilie 2024 Primăria mun. Orhei a expediat înștiințare privind cererea depusă la Serviciul cadastral teritorial pentru efectuarea

lucrărilor de stabilire a hotarelor fixe ale bunului imobil pentru ziua de 12 aprilie 2024, cu participarea autorității publice locale, a inginerului cadastral, a lui Bantea-Perciun Liliana, a lui Perciun Claudia, a creditorului și a executorului judecătoresc. Pe 5 aprilie 2024 executorul judecătoresc a confirmat participarea sa la lucrările respective și a menționat că data fusese stabilită de Serviciul cadastral teritorial Orhei la cel mai apropiat termen posibil. Totodată, s-a invocat că reclamantul însuși ar fi solicitat pe 4 aprilie 2024 amânarea lucrărilor de stabilire a hotarelor fixe pe o perioadă nedeterminată, motiv pentru care a fost solicitată participarea reprezentantului acestuia, avocatul Daniela Moraru.

33. În continuare, Ministerul Justiției a relatat că pe 12 aprilie 2024 executorul judecătoresc s-a deplasat la fața locului, în municipiul Orhei, strada ***** 24, unde a constatat că toate persoanele interesate, cu excepția creditorului și a reprezentantului acestuia, erau prezente. Cu acea ocazie, reprezentanții Serviciului cadastral teritorial Orhei au început lucrările cadastrale, iar, după discuțiile purtate, participanții Lelic Maria, Galamaga Olesea și Bantea-Perciun Liliana și-ar fi exprimat disponibilitatea de a semna actele necesare după verificarea și întocmirea acestora în procedura legală.
34. Potrivit referinței, pe 30 aprilie 2024 la biroul executorului judecătoresc s-a prezentat reprezentantul Primăriei mun. Orhei, care a depus 4 exemplare ale actelor de constatare pe teren, ale actelor de stabilire a hotarelor terenului din 12 aprilie 2024 și ale planului geometric, semnate de toți participanții, cu excepția creditorului. Pe 2 mai 2024, creditorul a fost informat despre acest fapt și i s-a solicitat să se prezinte la Primăria mun. Orhei pentru a semna actele respective.
35. În baza acestor circumstanțe, Ministerul Justiției a susținut că executorul judecătoresc a reacționat la solicitările reclamantului, a întreprins multiple măsuri în vederea executării documentului executoriu și a informat creditorul despre fiecare acțiune desfășurată, astfel încât tergiversarea executării nu îi poate fi imputată. A mai arătat că prelungirea procedurii a fost determinată de împrejurări obiective, inclusiv de refuzul unui proprietar adiacent de a semna actele, de necesitatea clarificării modului de executare și de comportamentul debitorului.
36. Subsecvent, Ministerul Justiției a invocat că reclamantul nu a demonstrat în ce a constat prejudiciul moral pretins și nu a justificat cuantumul solicitat, iar în materia neexecutării sau executării tardive despăgubirile morale urmează a fi apreciate în funcție de durata

neexecutării și de miza cauzei pentru reclamant, cu excluderea pretențiilor excesive și vădit exagerate.

37. În concluzie, Ministerul Justiției a reiterat că în speță nu poate fi reținută neexecutarea în termen nerezonabil a hotărârii judecătorești, deoarece a fost probat faptul că executorul judecătoresc a depus diligența necesară pentru facilitarea executării documentului executoriu, motiv pentru care a solicitat respingerea integrală a acțiunii înaintate de Grecu Ion ca neîntemeiată.

Soluția instanței de fond

38. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 iunie 2024, acțiunea a fost admisă parțial. Instanța a constatat încălcarea dreptului reclamantului Grecu Ion la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central, nr. 3CA-4/2018 din 21 septembrie 2018, raportat la perioada 25 iunie 2019 – 12 martie 2024, inclusiv. Totodată, s-a dispus încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Grecu Ion a prejudiciului moral în mărime de 3000 lei, iar în rest acțiunea, în partea ce ține de repararea prejudiciului moral în cuantumul solicitat, a fost respinsă ca neîntemeiată.

39. În motivarea soluției sale, instanța de fond a reținut că procedura de reparare a prejudiciului cauzat de încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești este reglementată de Legea nr. 87/2011 și că rezonabilitatea duratei procedurilor se apreciază în funcție de circumstanțele cauzei, printr-o evaluare globală, cu aplicarea criteriilor dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și anume complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului, conduita autorităților competente, precum și importanța cauzei pentru reclamant.

40. În continuare, instanța de fond a reținut că, în speță, obiectul litigiului a constituit pretinsa încălcare a dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central, nr. 3CA-4/2018 din 21 septembrie 2018, prin care Primăria Orhei a fost obligată să stabilească hotarele fixe ale bunului imobil situat în mun. Orhei, str. ***** 24. Instanța a constatat că hotărârea a devenit definitivă după menținerea acesteia de către instanța de apel și că procedura de executare a fost pornită pe 8 octombrie 2019, fără ca

până la momentul analizat de instanță să fie prezentată dovada încetării procedurii de executare.

41. Totodată, instanța de fond a apreciat că durata procedurii de executare, analizată de la 8 octombrie 2019 până la 12 aprilie 2024, adică de 4 ani și 5 luni, nu putea fi considerată rezonabilă.
42. Deși a reținut că executarea prezenta un anumit grad de complexitate, determinat de necesitatea coordonării actelor cadastrale cu proprietarii terenurilor adiacente, instanța a constatat că reclamantului nu îi putea fi imputată tergiversarea procedurii, acesta având, dimpotrivă, o conduită activă, manifestată prin depunerea mai multor cereri în vederea executării documentului executoriu.
43. Instanța de fond a mai reținut că, deși nu s-a constatat o tergiversare intenționată din partea executorului judecătoresc, acest aspect nu înlătură aplicarea remediului prevăzut de Legea nr. 87/2011, întrucât repararea prejudiciului se face independent de vinovăția autorității responsabile.
44. De asemenea, instanța de fond a subliniat că miza litigiului era una importantă pentru reclamant, întrucât acesta obținuse o hotărâre judecătorească favorabilă, însă s-a aflat într-o dificultate prelungită de a-și valorifica drepturile recunoscute prin aceasta. În acest context, instanța a concluzionat că pârâtul, căruia îi revenea sarcina de a proba lipsa încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nu a demonstrat că durata executării ar fi fost imputabilă reclamantului, motiv pentru care a admis capătul de cerere privind constatarea încălcării acestui drept.
45. Cu privire la pretenția referitoare la repararea prejudiciului moral, instanța de fond a reținut că reclamantul era îndreptățit la acordarea unei satisfacții echitabile din bugetul de stat, ca urmare a constatării încălcării dreptului său la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Cu toate acestea, instanța a apreciat că suma solicitată, de 100000 lei, era nejustificată în raport cu caracterul și gravitatea suferințelor morale invocate, precum și cu principiul compensării echitabile, potrivit căruia despăgubirea nu trebuie să constituie nici o sursă de venit nejustificată pentru persoana lezată, nici o sarcină excesivă pentru autorul daunei.
46. În acest sens, instanța de fond a considerat că suma de 3000 lei reprezintă un cuantum rezonabil și echitabil al despăgubirii morale, raportat la circumstanțele concrete ale cauzei,

la durata încălcării reținute de instanță, la complexitatea procedurii de executare, la comportamentul reclamantului, la conduita autorităților implicate și la importanța litigiului pentru reclamant. Din aceste considerente, instanța a admis acțiunea doar parțial, acordând reclamantului 3000 lei cu titlu de prejudiciu moral și respingând diferența solicitată ca fiind neîntemeiată.

Poziția apelantului Ministerul Justiției

47. Ministerul Justiției, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, pe 27 iunie 2024 a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.
48. În susținerea cererii de apel, Ministerul Justiției a invocat că hotărârea instanței de fond ar fi neîntemeiată, deoarece circumstanțele importante ale cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin. În acest sens, a susținut că instanța de fond ar fi apreciat arbitrar poziția participanților la proces și a omis să analizeze în mod efectiv statutul procedurii de executare, precum și caracterul măsurilor întreprinse de executorul judecătoresc în vederea executării titlului executoriu.
49. Totodată, Ministerul Justiției a arătat că executorul judecătoresc a realizat ansamblul măsurilor care puteau fi întreprinse în mod rezonabil pentru executarea hotărârii judecătorești. În susținerea acestei poziții, apelantul a făcut trimitere la acțiunile desfășurate în cadrul procedurii de executare, inclusiv intentarea procedurii de executare, organizarea ieșirilor în teren, întocmirea actelor de constatare, demersurile adresate autorităților competente, precum și întocmirea proceselor-verbale contravenționale în privința reprezentanților Primăriei mun. Orhei. Potrivit apelantului, aceste acțiuni ar demonstra că executorul judecătoresc a depus diligența maximă și că nu putea întreprinde măsuri suplimentare de urgentare a executării.
50. De asemenea, Ministerul Justiției a susținut că tergiversarea executării nu putea fi imputată executorului judecătoresc, întrucât dificultatea principală a executării rezulta din necesitatea coordonării actelor de stabilire a hotarelor cu toți proprietarii terenurilor adiacente, inclusiv cu persoane care nu aveau calitatea de debitori în procedura de executare. În acest sens, a arătat că refuzul sau lipsa de cooperare a unor proprietari adiacenți a constituit circumstanța

esențială care a determinat prelungirea procedurii, fără ca aceasta să poată fi calificată drept lipsă de diligență din partea autorității responsabile de executare.

51. În continuare, apelantul a invocat că instanța de fond ar fi aplicat eronat prevederile Legii nr. 87/2011, deoarece, deși a reținut că nu este dovedită imputabilitatea executorului judecătoresc și nici culpa reclamantului în privința duratei procedurii, a ajuns totuși la concluzia caracterului nerezonabil al executării. Ministerul Justiției a susținut că motivarea instanței este superficială, întrucât aceasta s-ar fi limitat la enumerarea acțiunilor întreprinse, fără a indica în concret ce măsuri ar fi trebuit să fie realizate și nu au fost realizate pentru accelerarea executării.
52. Subsecvent, Ministerul Justiției a arătat că în condițiile în care au fost întreprinse toate măsurile rezonabile și pertinente pentru executarea hotărârii judecătorești, nu existau temeiuri pentru constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil și nici pentru acordarea prejudiciului moral. În susținerea acestei teze, apelantul a invocat și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia o întârziere în executarea unei hotărâri poate fi justificată în circumstanțe deosebite, considerând că asemenea împrejurări s-au regăsit și în speță.

Poziția apelantului executorul judecătoresc Iacob Miron

53. Executorul judecătoresc Iacob Miron, nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, pe 10 iulie 2024 a depus cerere de apel, solicitând casarea hotărârii judecătorești, în principal, cu remiterea cauzei la rejudecare, iar în subsidiar, cu emiterea unei noi hotărâre de respingere a acțiunii.
54. În susținerea cererii de apel, executorul judecătoresc Iacob Miron a invocat că hotărârea instanței de fond ar fi esențial ilegală, deoarece ar fi fost pronunțată fără atragerea în proces a autorităților corespunzătoare, fără studierea materialelor cauzei și fără aplicarea corectă a legii.
55. Totodată, apelantul a susținut că în materia contenciosului administrativ organul de executare este însăși instanța de judecată, astfel încât, în funcție de etapa la care executarea a fost îngreunată, în proces urmau să fie atrase fie Judecătoria Orhei, fie Curtea de Apel Chișinău. În acest sens, executorul judecătoresc a arătat că el nu ar avea atribuții și competențe depline în asemenea cauze, iar cauza trebuia examinată cu participarea tuturor

persoanelor cointeresate sau a celor de care ar fi depins executarea ori neexecutarea hotărârii.

56. De asemenea, executorul judecătoresc a susținut că reclamantul însuși ar fi admis erori atât la etapa executării, cât și la etapa examinării cauzei în fond, prin faptul că nu ar fi atras în proces, în calitate procesuală corespunzătoare, vecinii fără de care, în opinia sa, nu puteau fi stabilite hotarele. Potrivit apelantului, aceste erori ar fi imputabile exclusiv reclamantului și nu ar putea genera consecințe juridice în sarcina terților, a statului sau a executorului judecătoresc.
57. În continuare, apelantul a invocat prevederile art. 14 din Codul civil, susținând că nimeni nu poate obține un avantaj din propriul comportament ilicit sau de rea-credință. Din această perspectivă, executorul judecătoresc a arătat că instanța trebuia să determine în ce măsură neexecutarea s-ar datora propriei erori imputabile reclamantului, motiv pentru care a solicitat casarea hotărârii atacate, în principal cu remiterea cauzei la rejudecare, iar în subsidiar cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Poziția intimatului Grecu Ion

58. Prin referința depusă, Grecu Ion a solicitat respingerea apelurilor declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și de executorul judecătoresc Iacob Miron ca fiind neîntemeiate, cu menținerea hotărârii primei instanțe. Totodată, acesta a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. În susținerea referinței Grecu Ion a indicat că nu este de acord cu apelurile formulate și că susține integral hotărârea instanței de fond, pe care a considerat-o legală și întemeiată, întrucât aceasta ar reflecta corect circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei.
59. În continuare, intimatul a relatat că ultimele măsurări efectuate asupra bunului imobil ce îi aparține, situat în mun. Orhei, str. ***** 24, au fost anulate prin Avizul emis de Oficiul Cadastral Orhei, anexat la referință, împrejurare pe care a invocat-o ca argument suplimentar în susținerea netemeiniciei apelurilor declarate.
60. Totodată, Grecu Ion a menționat că până în prezent hotarele fixe ale bunului său imobil din strada ***** 24, orașul Orhei, nu au fost stabilite.

Legislația relevantă

61. Art. 357 din Codul de procedură civilă

Hotărîrile susceptibile de apel pot fi atacate, pînă a rămîne definitive, în instanţă de apel care, în baza materialelor din dosar şi a celor prezentate suplimentar, verifică corectitudinea constatării circumstanţelor de fapt ale cauzei, a aplicării şi interpretării normelor de drept material, precum şi respectarea normelor de drept procedural, la judecarea cauzei în primă instanţă.

62. Art. 373 din Codul de procedură civilă

(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

(5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

63. Art. 385 din Codul de procedură civilă

Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept:

a) să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe;

b) să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe;

c) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, emiţând o nouă hotărîre;

d) să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b);

e) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art. 265 şi 267.

64. Art. 386 din Codul de procedură civilă

(1) Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

(2) O hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

65. Art. 387 din Codul de procedură civilă

Se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b[1]) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat eronat legea;

d) a aplicat eronat analogia legii sau analogia dreptului.

66. Art. 388 din Codul de procedură civilă

(1) Hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă:

a) cauza a fost judecată de un complet de judecată compus ilegal;

b) cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului;

d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces;

f) hotărîrea nu este semnată de judecător sau de cineva din judecători ori hotărîrea este semnată nu de acel judecător sau de acei judecători care sînt menţionaţi în hotărîre;

g) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată;

h) în dosar lipseşte procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural;

i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.

(2) Săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la alin.(1) constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei.

67. Art. 1 din Legea nr. 87/2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești (în continuare Legea 87/2011)

(1) Scopul prezentei legi este crearea în Republica Moldova a unui remediu intern eficient de apărare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei şi a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti.

(2) Aplicarea şi interpretarea termenilor din prezenta lege se fac prin prisma legislaţiei naţionale, a prevederilor Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi a jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului.

68. Art. 2 alin. (1) – (3), (6) și (7) din Legea nr. 87/2011

(1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă.

(2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare reclamant).

(3) Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărîrilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare.

(6) Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

(7) Organul care reprezintă statul în instanţă de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei.

69. Art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 87/2011

(1) Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

(2) Instanţa de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea

hotărîrii judecătoreşti prezintă Ministerului Justiţiei un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil şi, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar.

70. Art. 70 alin. (1) și (2) din Codul de executare

(1) Documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul în care nu este indicat, într-un termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sînt: complexitatea procedurii de executare, comportamentul participanţilor la procedura de executare, interesul creditorului şi conduita executorului judecătoresc.

(2) Executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acţiunile necesare în vederea executării hotărârii judecătoreşti. Dacă legea nu prevede altfel, termenul dintre acţiunile complexe ce urmează a fi întreprinse de executorul judecătoresc nu va depăşi 15 zile. Curgerea acestui termen se suspendă pe durata suspendării sau amânării executării, strămutării procedurii de executare, imposibilităţii executorului judecătoresc de a acţiona din motive ce nu depind de voinţa sa, precum şi în cazul în care nu au fost avansate cheltuielile necesare pentru efectuarea actului următor.

71. Art. 2036 alin. (1) și (3) din Codul civil

(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(3) Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

72. Art. 2037 din Codul civil

(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Motivarea instanței de apel

73. Examinând, cererile de apel înaintate de apelanții Ministerul Justiției și executorul judecătoresc Iacob Miron, precum și materialele dosarului, prin prisma celor constatate de instanța de fond, Colegiul judiciar stabilește că urmează să respingă cererile de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.
74. Colegiul notează că, în temeiul art. 357 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de apel verifică, în baza materialelor dosarului și, după caz, a celor prezentate suplimentar, corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt, precum și aplicarea și interpretarea normelor de drept material și respectarea normelor de drept procedural de către instanța de fond, ceea ce presupune reexaminarea cauzei în fapt și în drept, în limitele controlului judiciar prevăzut de lege.
75. Prin prisma art. 373 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, Colegiul judiciar subliniază că verificarea se efectuează în limitele apelului, ale referințelor și obiecțiilor, iar potrivit art. 385 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, în funcție de rezultatul examinării, instanța de apel poate menține hotărârea, o poate modifica ori o poate casa integral sau parțial, inclusiv cu încetarea procesului, dacă sunt întrunite condițiile legii.
76. Raportând actele dosarului la cele stabilite de instanța de fond, Colegiul judiciar constată că circumstanțele esențiale pentru soluționarea cauzei au fost stabilite complet și corect și sunt confirmate prin probele administrate, în special prin raportul motivat privind modul de executare a documentului executoriu, prin actele procedurii de executare anexate la dosar, prin procesele-verbale întocmite de executorul judecătoresc și prin corespondența purtată cu autoritatea publică locală și cu autoritățile cadastrale.
77. Astfel, instanța de fond a determinat corect perioada relevantă a executării silite, examinată din perspectiva art. 70 din Codul de executare și a Legii nr. 87/2011, și anume intervalul cuprins între 8 octombrie 2019, când a fost intentată procedura de executare, și 12 aprilie 2024, când au fost întocmite actele cadastrale invocate de apelanți.
78. Totodată, instanța de fond a stabilit în mod corect și principalele acțiuni desfășurate în procedura de executare, inclusiv ieșirile în teren din 25 octombrie 2019, 22 noiembrie 2019, 19 octombrie 2020 și 9 octombrie 2023, ședința de lucru din 2 februarie 2024 și măsurile desfășurate în ziua de 12 aprilie 2024.

79. Totodată, Colegiul reține că instanța de fond a apreciat corect și împrejurările obiective care au influențat executarea, și anume necesitatea coordonării actelor de stabilire a hotarelor cu proprietarii terenurilor adiacente, refuzul unuia dintre acești proprietari de a semna actele, demersurile adresate Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” pentru clarificarea modului de executare, precum și măsurile contravenționale întreprinse față de reprezentanții autorității debitoare. Aceste elemente relevă existența unei dificultăți reale în executare, însă, astfel cum corect a reținut prima instanță, ele nu înlătură obligația statului de a asigura executarea hotărârii judecătorești într-un termen rezonabil.
80. *Sub aspectul rezonabilității duratei procedurii,* Colegiul judiciar reține că instanța de fond a aplicat corect criteriile legale și jurisprudențiale. Or, o procedură de executare care s-a întins pe o durată de 4 ani și 5 luni nu poate fi considerată rezonabilă în circumstanțele prezentei cauze, chiar ținând cont de particularitățile tehnice ale executării. Relevante sunt nu doar numărul actelor întreprinse, ci și eficiența lor reală, iar din materialele dosarului rezultă că, în pofida măsurilor efectuate, executarea hotărârii judecătorești nu a fost finalizată în termen util.
81. *Referitor la complexitatea cauzei*, Colegiul constată că instanța de fond a avut în vedere, în mod corect, faptul că executarea privea stabilirea hotarelor fixe ale unui bun imobil, ceea ce presupunea lucrări cadastrale și coordonarea actelor cu proprietarii terenurilor adiacente. Cu toate acestea, complexitatea cauzei nu poate justifica, prin ea însăși, durata îndelungată a executării, mai ales în condițiile în care dificultatea principală era cunoscută încă din anul 2020, iar procedura a continuat o perioadă îndelungată fără un rezultat definitiv.
82. *În ceea ce privește comportamentul părților*, Colegiul judiciar reține că prima instanță a apreciat corect că reclamantului nu îi poate fi imputată tergiversarea procedurii de executare. Dimpotrivă, din actele dosarului rezultă că acesta a avut o conduită activă, formulând cereri, solicitând organizarea ședințelor și a ieșirilor în teren și insistând asupra executării hotărârii. Împrejurarea că pe 4 aprilie 2024 reclamantul a solicitat amânarea lucrărilor cadastrale nu este de natură să înlăture caracterul nerezonabil al întregii perioade anterioare de executare și nici să justifice durata globală a procedurii.
83. *Cu referire la conduita autorităților*, Colegiul judiciar constată că executorul judecătoresc și alte autorități implicate au întreprins anumite măsuri procedurale, inclusiv solicitări de clarificare, convocări, ieșiri în teren și sesizări contravenționale. Totuși, astfel cum corect a

reținut instanța de fond, simpla enumerare a acestor acte nu este suficientă pentru a concluziona asupra respectării termenului rezonabil, atât timp cât măsurile respective nu au condus, într-un interval adecvat, la executarea efectivă a hotărârii. În plus, conform art. 2 alin. (3) din Legea nr. 87/2011, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face independent de vinovăția organului responsabil de executare.

84. Cu această ocazie Colegiul judiciar va face remarca potrivit căreia este pertinentă și observația executorului judecătoresc Iacob Miron referitoare la neatragerea în procesul respectiv a persoanelor care dețineau drepturi asupra terenurilor învecinate, ceea ce a condiționat extinderea procedurilor, doar că acesta eronat a indicat că omisiunea cade exclusiv în seama creditorului, cauza fiind deopotrivă și în sarcina instanțelor de judecată care, în corespundere cu prevederile de la art. 185 alin. (1) Cod de procedură civilă, trebuiau să soluționeze problema intervenirii în proces a coreclamanților, copârâților și intervenienților. Întrucât instanțele de judecată reprezintă autorități ale statului, neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii din considerentul respectiv tot în sarcina statului rămâne.
85. *Sub aspectul mizei pentru persoana interesată,* Colegiul reține că instanța de fond a apreciat corect importanța cauzei pentru reclamant. Acesta obținuse o hotărâre judecătorească favorabilă privind stabilirea hotarelor fixe ale bunului său imobil, iar imposibilitatea valorificării efective și într-un termen util a acestui drept a avut o importanță evidentă pentru situația sa juridică și patrimonială. Prin urmare, criteriul importanței cauzei pentru reclamant susține, de asemenea, concluzia primei instanțe privind existența unei încălcări.
86. În continuare, Colegiul judiciar, examinând motivele invocate în cererile de apel, constată că acestea se rezumă, în esență, la dezacordul apelanților cu aprecierea juridică dată de instanța de fond circumstanțelor deja stabilite. Or, în limitele controlului judiciar stabilit de art. 357 și art. 373 din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma motivelor concret invocate, fără a substitui, în mod arbitrar, aprecierea primei instanțe atunci când aceasta este motivată, logică și se întemeiază pe probele administrate la dosar.
87. *Nu poate fi reținut argumentul apelantului executorul judecătoresc Iacob Miron privind necesitatea trimiterii cauzei la rejudecare.* În prezenta cauză, obiectul judecății nu l-a

constituit litigiul referitor la stabilirea hotarelor fixe și nici controlul executării hotărârii în contenciosul administrativ, ci existența sau inexistența încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, în condițiile Legii nr. 87/2011. Din această perspectivă, instanța de fond a investit corect cadrul procesual, iar argumentele privind retrimiterea cauzei la rejudecare sunt neîntemeiate.

88. Totodată, Colegiul reține că nu sunt incidente nici temeiurile de casare prevăzute de art. 388 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă. Instanța de fond nu a soluționat drepturile și obligațiile unor persoane neantrenate în proces, ci a examinat exclusiv dacă durata executării hotărârii judecătorești a fost rezonabilă și dacă sunt întrunite condițiile pentru acordarea unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat. Prin urmare, susținerile apelantului executorul judecătoresc referitoare la pretinsa necesitate de a atrage în proces Judecătoria Orhei, Curtea de Apel Chișinău sau vecinii reclamantului nu pot fi acceptate.
89. *Cu privire la cuantumul prejudiciului moral,* Colegiul judiciar constată că instanța de fond a stabilit în mod echitabil suma de 3000 lei, raportând-o la durata încălcării constatate, la complexitatea procedurii de executare, la comportamentul reclamantului, la conduita autorităților implicate și la importanța cauzei pentru reclamant. În același timp, instanța de fond a avut în vedere principiul compensării echitabile, potrivit căruia despăgubirea acordată nu trebuie să constituie un folos nejustificat pentru persoana lezată și nici să fie vădit disproporționată în raport cu natura și intensitatea suferințelor morale suferite.
90. Prin urmare, Colegiul judiciar reține că apelanții nu au demonstrat existența temeiurilor de casare prevăzute de art. 386 alin. (1) lit. a)–d) și art. 388 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă. Dimpotrivă, din hotărârea atacată rezultă că instanța de fond a stabilit corect circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a apreciat probele pertinente și concludente și a aplicat în mod corect criteriile de evaluare a termenului rezonabil potrivit Legii nr. 87/2011, prin prisma complexității cauzei, a comportamentului părților, a conduitei autorităților și a importanței cauzei pentru reclamant.
91. În concluzie, Colegiul judiciar stabilește că hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, întrucât aceasta a stabilit corect circumstanțele de fapt relevante, a apreciat probele în ansamblul lor și a aplicat adecvat normele de drept material și procedural incidente. Argumentele apelanților nu răstoarnă constatările esențiale ale primei instanțe și

nu justifică modificarea ori casarea hotărârii atacate, motiv pentru care apelurile urmează a fi respinse, iar hotărârea menținută.

92. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se respinge cererea de apel declarată de executorul judecătoresc Iacob Miron.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 iunie 2024, pronunțată în cauza civilă intentată în baza cererii de chemare în judecată depuse de Grecu Ion către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Iacob Miron, cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele de complet, judecătorul Dimitriu Serghei

Judecătorii Badan-Melnic Eleonora

Gîrleanu Violeta